

Kristelig Forening for unge Mænd i Aarhus

Aarsberetning 1899—1900

KRISTELIG FORENING FOR UNGE MÆND I AARHUS

AARSBERETNING

FOR

1899—1900.

UDGIVEN VED FORENINGENS SEKRETÆR

MAMMENS BOGTRYKKERI - AARHUS

1900

INDHOLD

- I. Foreningens Tilbliven og første Aar.
 - II. Oversigt over Arbejdet 1899—1900.
 - III. Oversigt over Fester og større Møder 1899—1900.
 - IV. Tilbageblik og Fremblik.
 - V. Oversigt over Regnskabet for 1899—1900.
-

I.

Naar Kristelig Forening for unge Mænd (K. F. U. M.) i Aarhus i Aar for første Gang henvender sig til en større Kres gennem denne lille Aarsberetning, da følger den, hvad der er Skik og Brug blandt unge Mennesker, som træde ud i Livet. Dette sker jo nemlig i Reglen først med det fyldte 14de Aar, da den unge Mand efter veloverstaaet Konfirmation træder ud af Hjemmets snævrere Kres og i Forhold til Livets større Sammenslutninger af Kammerater paa Værksted, Kontor eller i Butiken. Og i Aar fylder nu netop vor Forening 14 Aar, saa tør heller ikke den anses for ubeskeden, naar den træder frem for Offentligheden som en ung Forening, der gerne vilde tage sit Arbejde op blandt jævnaldrende eller ældre kristelige Foreninger i Landet.

Det var i August Maaned 1886, at 12 yngre troende Mænd vare samlede i Totalafholdshjemmet i Frederiksgade — deriblandt var nuværende Kinamissionær

Olesen og flere, der endnu dels ere Bestyrelsesmedlemmer, dels almindelige Medlemmer i Foreningen. De drøftede Mulighederne for at danne en kristelig Forening for unge Mænd i Byen. Der havde ganske vist i et Par Aars Tid bestaaet en saadan Forening, men den var ved Tidernes Ugunst gaaet ind — efterladende sig et Pengebeløb og andre Ejendele. Ved dens Ophævelse var der bleven bestemt, at disse Efterladenskaber skulde overdrages til en Forening af samme Slags, som man forudsaa vilde blive dannet senere hen. Den herved udtalte Forventning gik nu i Opfyldelse, idet den nævnte Samtale førte til, at den nuværende K. F. U. M. stiftedes den 6. Oktober 1886, Foreningens Fødselsdag. Medlemsantallet var 16; Formand blev Bogholder *Jakobsen*, Næstformand: Snedker *N. L. Jensen*, Sekretær: Guldsmed *Erlandsen* og Kasserer: *J. H. Jensen*, mens Tømrer *Th. A. Thomsen* »ikke fik nogen bestemt Bestilling«. Aaret efter blev den førømtalte tidligere Forenings Ejendele lovformelig overdraget til den unge Forening, der imidlertid var vokset til at omfatte 26 Medlemmer. Foreningen samledes i Begyndelsen i Totalafholdshjemmet, og første Gang, den traadte i Forhold til en større Vennekres i Aarhus, var i August Maaned

efter Foreningens Stiftelse. Da blev der paa Foranledning af daværende Læge *Krohn* i Rønde og under Medvirkning af Præstevener ovre fra Mols (bl. a. nu afd. Pastor *Hauch*) holdt et Møde i Eben-Ezer for at bede Vennerne hjælpe Foreningen til at faa eget Hjem. En Indsamling til dette Formaal gav et godt Udbytte, »især naar man tager Hensyn til, at det hovedsagelig var Smaakaarsfolk, der tegnede sig som Ydere«. Hermed var Forbindelsen indledet mellem den unge kristelige Forening paa den ene Side af Aarhus-Bugten og det vaagnende Troesliv paa den anden Side Bugten i flere Sogne paa Mols. Det blev ikke sidste Gang, Venner fra begge Sider mødtes for at tale om de Ting, som høre Guds Rige til. Hen paa Efteraaret samme Aar flyttede Foreningen til Sønderallé 25, hvor Skrædder *Rasmussen* blev Foreningens første Vært. I det følgende Par Aar steg Tallet af Medlemmerne til ca. et halvt Hundrede, som synes at have gjort et ret anseligt Arbejde med at uddele Traktater, afholde Møder foruden Foreningens regelmæssige, f. Eks. paa St. Olufs Torvedagene, og paa anden Maade søge at virke for Guds Riges Fremgang. To Gange paa denne Tid fik Foreningen Besøg af Oberstlieutenant *Fermaud* fra Genf, som med Pastor

Ussing (da i Vejlbj) som Tolk holdt Møder for de unges Sag. Ogsaa Stiftsprovst *Hall* fra Kristiania holdt flere Gange baade Gudstjeneste i Domkirken og senere Møde i Eben-Ezer for at slaa til Lyd for Sagen.

Det varede ikke længe, før der blev for lidt Plads i Sønderallé; saa fandt Foreningen sig et nyt Hjem paa Lille Torv. I en gammel Ejendom, der nu er nedrevet for at give Plads for et nyt, flot Banklokale, indrettede man sig saa godt som mulig paa 1ste Sal. Hver Mandag Aften samledes deroppe en glad Ynglingeskare som læste Guds Ord sammen og sang Herren Lovsange med en saadan Kraft, at Købmanden i Butikken nedenunder satte Stivere op under Loftet. Paa denne Tid fik Foreningen et skattet Medlem i gamle Provst *Büllow* (sidst Præst i Hjortshøj), der henlevede sine sidste Dage i Aarhus. Han udtalte i Anledning af Husets Brøstfældighed engang til et Medlem sin alvorlige Frygt for, at de alle skulde synke gennem Loftet ned i Købmandens Kaffebønner. Han var meget for Foreningen, idet han trods Alderen forstod at være ung med de unge og fange deres Opmærksomhed, enten han nu ledede Samtalen eller gav sit Bidrag til den. Forbindelsen med

Vennerne paa Landet blev vedligeholdet ved Sommerudflugter til Kalø, hvorfra man drog til Feldballe — undertiden sammen med Venner fra Rønde.

Efterhaanden som Medlemsantallet voksede (i 1892 var der 82), voksede ogsaa Ønsket om at faa et nyt og bedre Hjem. Men det var ikke let at blive enige om hvor og hvordan, og det gjorde ikke Sagen bedre, at Foreningens Formand, Bogholder *Jakobsen*, pludselig fratraadte Formandsstillingen, da han ikke i denne Sag følte sig i Overensstemmelse med den øvrige Bestyrelse. Det blev saa foreløbig ved, at man samlede Penge ind ved Salg af Kontrolmærker og paa anden Maade. Omtrent ved samme Tid mistede Foreningen sin Sekretær, *Julius Petersen*, der drog til N. Nissum. I hans Sted traadte Tømrermester *Arnoff Thomsen*, medens Indremissionær *Mads Lind*, der da lige var kommen til Aarhus, blev Foreningens Formand. Han kunde snart flytte ind paa Foreningens nye Hjem. Det var lykkedes et af Medlemmerne, Købmand *J. P. Thomsen*, at finde en Ejendom paa Klostergade 35, som Bestyrelsen efter Samraad med ældre Medlemmer i Foreningen mente at burde købe, da Prisen var lav, og der var Udsigt til, at Ejendommen vilde stige i Pris. Købet blev afsluttet,

og en Indsamling blandt Byens Borgere til Indretning og Montering af Hjemmet gav det smukke Resultat af ca. 5000 Kr.

Det var en stor Dag d. 1ste Oktober 1895, da Pastor *Poulsen* (nu i Dalum) indviede Hjemmet i Klostergade, som indtil nu har huset Foreningen. Der var ogsaa Grund til at takke og prise Herren for hans Naade! Kun 9 Aar gammel havde Foreningen, der nu talte ca. 100 Medlemmer, naaet det Maal, der vinker den modne Yngling: Eget Hjem! Et Par Aar efter rejste *Mads Lind* fra Aarhus, og i hans Stilling som Formand traadte Købmand *J. H. Jensen*. Der viste sig ved Forhandling om Besættelsen af Sekretærpladsen størst Stemning for at faa en theologisk uddannet Mand paa denne Plads. En saadan, som i høj Grad vandt de unges Kærlighed, fandt Foreningen i cand. theol. *Hornbech*, der dog kun viede Foreningen sine Kræfter i et Aars Tid. Da han var bleven Præst i København, tiltraadte den nuværende Sekretær, cand. theol. *Friis Berg*, Pladsen som Sekretær og Husfader i Foreningen.

Det mest brændende Spørgsmaal i Foreningens indre Liv i de sidste Aar har været Spørgsmaalet om, hvorvidt vi skulde rive den gamle Gaard ned og bygge et

nyt større Hjem eller hellere vente nogen Tid endnu hermed. For at udstykke den ret store Grund eller helt sælge den og flytte andet Steds hen, har der ikke været nogen Stemning i Bestyrelsen. Foreningen tæller nu ca. 200 Medlemmer — foruden den ca. 80 Medlemmer omfattende Ungdomsafdeling. Den er et Samlingssted ikke blot for de troende unge Mænd i Aarhus, men ogsaa for en stor Del af de ældre. Men Lokalerne ere smaa, og navnlig er der alt for lille Plads til Pensionatet. Dette kan kun yde Værelser — og det er tarvelige Rum — til 6 unge Mænd, medens herved en Snes ere faste Gæster ved Middags- og Aftensbordet. Følgen heraf er, at der i den travle Foraarstid, da de unge strømme til Byen for at søge Arbejde, maa afvises den ene unge Mand efter den anden, som ønsker at bo paa Hjemmet. Deltagerne i Onsdagsmøderne, der blive flere og flere, sidde ud paa Aftenen i Salen i en frygtelig daarlig Luft. Ved Julefesten, det aarlige Udsalg, større Møder o. s. v. ere vi nødte til at ty til andre Foreningers Gæstfrihed — ofte med betydelige Udgifter. Hertil kommer, at der i høj Grad trænges til en Missionsaal i det indre af Byen, og en saadan vilde Samfundet faa ved Opførelsen af en ny Bygning til Foreningen.

Det er ikke her Stedet til at komme ind paa en Overvejelse af Grundene til, at vi ikke allerede eje en ny Foreningsbygning — men her skal siges saa meget: Skal Arbejdet blandt de unge Mænd i denne store By, der stadig vokser, ske paa nogenlunde forsvarlig Maade, maa vort første Maal udadtil i det ny Aarhundrede hedde:

En ny Foreningsbygning.

II.

Foreningens Arbejde i det forløbne Aar deler sig af sig selv i Arbejdet indadtil udelukkende blandt Foreningens Medlemmer og Arbejdet udadtil — blandt dem, der staa udenfor Foreningen. Vi nævne først det allerinderste Arbejde:

Bedemøderne

Søndag Morgen (om Sommeren). Gaa hen i Foreningen ved 8-Tiden Søndag Morgen, saa vil du til en Begyndelse høre et af Medlemmerne oplæse et Stykke af Skriften.

Dernæst holder han en kort Bøn, og saa fremføre de øvrige tilstedeværende Ønsker og Begæringer for Foreningen og dens Medlemmer. Velsignede Timer have vi haft ved Naadens Trone — men endnu skønnere vilde det blive, om Deltagelsen blev endnu større. Det er en god Maade at begynde Ugen paa.

Søndag Aften holdes i Reglen Møde to Steder paa Hjemmet. I Dagligstuen indleder gerne et af Bestyrelsesmedlemmerne en Bibelsamtale med de unge, medens Salen ovenpaa er optaget af de ganske unge i

Ungdomsafdelingen

under Ledelse af Sekretæren eller en anden af Udvalget for denne Afdeling. Der møder gerne omkring ved 40 til Møderne Søndag Aften om Vinteren. I Sommer-tiden driver Varmen en Del bort fra Hjemmet — undtagen naar Barometret staa paa »Udflugt«, da giver hele Styrken Møde. I Aar satte vi Kursen ad Brabrand til, hvor vi i Skoven sang Ungdomssange, lyttede til Herrens Tale gennem hans skønne Natur og hans hellige Ord og kæmpede drabelig sammen som »Røvere og

Soldater«. Længere hen paa Sommeren havde vi en kortere, men ikke mindre fornøjelig Tur til »Vestereng«, hvor Foreningens Formand, Sagfører *Leitner*, tog gæstfrit imod os. Ungdomsafdelingen skulde levere Rekrutter til Hovedforeningen, til hvilken dens Medlemmer faa Adgang med det fyldte 17de Aar. Formaalet er at søge de nykonfirmerede unge Mænd bevarede i den vanskelige Alder 14—17 Aar, oplade deres Øjne for Betydningen af Læsning i den hellige Skrift og i gode kristelige Bøger — men først og fremmest dog for Herligheden i Troen paa Jesus Kristus. Der er jævnlig holdt Foredrag — ogsaa med Fremvisning af Lysbilleder — bl. a. om vor danske Mission i Kina, Indien og paa Grønland, om Elektriciteten (med Forsøg) o. s. v. I Juletiden samles Drengene med deres Forældre om et Juletræ. Et nyt Hjem med Gymnastiksal og særligt Rum for denne Afdeling vilde sikkert bidrage meget til at samle de unge af denne Alder under Herrens Banner. Det maa her bemærkes, at Byens Præster gennemgaaende have stillet sig velvillig overfor vort Ønske om at komme i Forbindelse med de mandlige Konfirmander for at drage dem til Foreningen.

Udenfor Ungdomsafdelingen er særlig

Mandagsmøderne

de unges Samlingsaften, hvor Bibelsamtale, Sang og Bøn knytter Hjærtebaandet fastere mellem Foreningens Medlemmer. De besøges gennemsnitlig af ca. 60—70 unge. En Del af Foreningens Medlemmer skiftes til at lede Samtalen — undertiden leder en Præst eller Missionær eller taler over en fri Tekst i Stedet. Det vilde vist hjælpe paa Interessen, om de unge selv fik mere Smag paa at lede dem. Det var ogsaa rart om Mandag Aften nu og da at høre vort

Sangkor,

der ganske vist er ungt, da det er dannet i Januar Maaned dette Aar, men som ikke desto mindre lader sig høre ved Ungdomsmøderne, Skovturene og lignende passende Lejligheder. Det øver sig ihærdigt paa Hjemmets Sal hver Tirsdag Aften, ledet af Hr. Lærer *Schmidt*. Undertiden trænge Tonerne ind til den lille Kres, der udgør

Latiner mødet,

og som holdes hos Sekretæren den første Tirsdag i hver Maaned. Der har hidtil mødt en halv Snes Disciple fra Latinskolens øverste Klasser. Vi have drøftet religiøse Spørgsmaal af forskellig Art, særlig saadanne, som kunde antages at have Betydning for den studerende Ungdom. Skolen har med stor Beredvillighed givet cand. *Ricard* og senere Foreningens Sekretær Tilladelse til at holde Møder i dens Festsal for at indbyde Disciplene til disse Sammenkomster.

Er der end — som tidligere nævnt — daarlig Luft i Salen Onsdag Aften, saa er det dog ogsaa et glædeligt Tegn paa, at vore

Onsdagsmøder,

der ledes af en Kres af ældre troende Mænd, have vundet stærk Tilslutning. Herren har velsignet dem, saa de fra en ringe Begyndelse ere voksende en god Vækst. Men endnu større vilde sikkert Tilstrømningen blive, naar vi kunde byde de mange Gæster Siddeplads allesammen. Dette Arbejde maa regnes til Foreningens Arbejde udadtil, idet der er Adgang for alle. Til Arbejdet udadtil hører ogsaa

Soldater møderne

Fredag Aften. Ved velvillig Imødekommenhed fra Kasernekommandanterne er der om Søndagen i Vintertiden jævnlig afholdt Møder paa Byens 3 Kaserne. For undertiden 50—60 — undertiden kun en halv Snes — Soldater er Jesus bleven prædikeret, og Indbydelse derefter udgaaet til at samles paa Hjemmet Fredag Aften. Ikke faa Soldater have flittig fulgt Opfordringen — de have fri Adgang til Hjemmet, til at faa Skrivematerialier udleveret, Tøj og Penge opbevaret o. s. v. Nu og da have gode Venner trakteret dem med Kaffe enten paa Hjemmet eller om Sommeren i en eller anden Have. Saa længe der endnu ingen Soldatermissionær er i Landets næststørste Garnisonsby, er det en Opgave, der maa tages op: At hjælpe Soldaterne. Det kan ikke nok lægges Guds Børn paa Hjærte at omfatte denne Sag med Kærlighed. Et andet Arbejde udadtil, hvori mange af de troende unge tage Del, er

Traktatuddelingen.

Hver Søndag uddeles omkring 1200 Eksemplarer af »Søndagsmissionæren« af

ynge og ældre Mænd, der hver har sit Antal at uddele. Det er sikkert en velsignet Gerning — ikke mindst derved, at den ofte giver Lejlighed til at aflægge et personligt Vidnesbyrd.

III.

Fester, Udflugter og større Møder har det forløbne Aar bragt i det sædvanlige Antal — dels de aarlig tilbagevendende, dels andre. Til de førstnævnte hører Udsalget for de unges Sag i Oktober Maaned, da vi fik megen aandelig og timelig Velsignelse at takke Herren for, endvidere Stiftelsesfesten i Forbindelse med Generalforsamling og Bestyrelsesvalg, der som sædvanlig havde samlet mange Medlemmer. I Januar samledes vi med Pigeforeningens Medlemmer omkring Juletræet i Handels- og Kontoristforeningens Sal. Sommerudflugten til Kalø i Juli havde ogsaa god Deltagelse, om end Bølgerne gik lovlig højt. Vi holdt Møde i Skoven; — ikke blot denne Gang, men ogsaa senere er den gamle Forbindelse med Mols holdt vedlige, idet Venner derovre fra have besøgt os. Af aarlige tilbagevendende Møder samlede

Bedeugen for K. F. U. M. i Novbr. og den evangeliske Alliances i Januar mange Deltagere — ligesaa Missionsugen i Februar, uagtet Snevejr og Togstandsning gjorde os nogen Afbræk. De maanedlige Ungdomsmøder i Eben-Ezer med — for det meste — fremmede Talere have ogsaa været godt besøgte.

Af andre større Møder vil mange vist med Glæde mindes Mødet af Bestyrelsesmedlemmer i K. F. U. M. og U. P. i Jylland, der samledes i Hjemmets Sal i Novbr. og var rig paa Velsignelse ovenfra. Deltagerne boede hos Vennerne i Aarhus. En anden lille Indkvartering fik vi til vor store Glæde, da Horsens Pige- og Ynglingeforening sejlede op til os, hvorpaa vi samlede drog til Varna og derfra til »Ørnereden«, hvor vi vare samlede, til Afskedstimen kom, og vi »skiltes med hjertelig Gammen«.

IV.

Kunne vi se tilbage paa det svundne Aar med Tak til Herren for al hans Naade imod os, saa véd vi, han ogsaa vil hjælpe os til at se fremad til det kommende

Aar med Tro og Haab og Kærlighed til hans Sag blandt de unge. Han har ikke ladet sit Ord vende tomt tilbage i det svundne Aar, men ladet os se, at en levende Forkyndelse af den korsfæstede Frelser trænger et Menneskehjærte til — ogsaa i de unge Aar. Han har ladet os se, at dette Ord kan skabe nyt Liv med Evighedskræfter i sig. Som dette Liv indadtil ytrer sig i Hjærtets stille Fred med Gud i Troen paa Syndernes Forladelse, den Fred, der overgaar al Forstand (Filip. 4,7), — saadan skal og maa det ogsaa vise sig i vor Færd udadtil ved Frejdighed og Livsmod, Lyst til at gøre vor daglige Gerning med Troskab og Iver for at hjælpe andre til den samme Livslykke, som vi selv af Naade fandt. Derfor er det den største Misforstaaelse, naar Mennesker, der staa uden Kendskab til dette Arbejde, frygte for, at de unge blive Hængehoveder og sygelige Grublere ved at paavirkes i Kristelig Forening for unge Mænd. Tværtimod! Kristendommens Alvor og Ansvar skal ikke forties — heller ikke i Paavirkningen af de unge — men Grundtonen maa være Glæden over den saa dyrt erhvervede Frelse, og over ham, som erhvervede den. Derfor bede vi til Slut Lærere, Forældre, Husbonde, Værger og andre, der maatte staa med de antydede Betæneligheder: Send trøstige eders unge Mænd

til os og spørg dem saa ud om, hvad de høre og se — eller hellere: Kom selv og besøg os engang og hør lidt om Arbejdet. Men vi vende os tillige til alle Guds Børn, unge og gamle, i eller udenfor Aarhus, som i det forløbne Aar trofast have støttet Arbejdet baade med Forbøn og maaske personlig Deltagelse eller ogsaa med Raad, Pengegaver eller anden Hjælp. Vi bede eder: Bliv ikke trætte af at hjælpe os fremdeles! Husk paa, at Byen har omkring et halvt Hundrede Tusinde Indbyggere. Hvor mange unge Mænd er der iblandt dem, der ikke befatte sig med Kristendom mere efter deres Konfirmation? Sikkert mangfoldige. Vi have et Ansvar overfor dem, det maa ikke svigtes. Mange Opgaver vente paa deres Løsning i Ungdomsarbejdet — maatte dog nogle af dem løses! Der er peget paa Byggesagen som en enkelt — men flere kunde nævnes: Aftenundervisning for unge Mænd, større Bogsamling, Afholdelse af Gaard- og Gademøder om Sommeren, udvidede Besøg paa Sygehuse o. s. v. Men skal vi naa videre frem paa disse Omraader, saa maa vi først selv videre frem i Samlivet med Herren. Da kan det naas, thi det have vi atter og atter oplevet og skulle atter og atter opleve, at

»Han er trofast, som gav Forjættelsen!«

